

به نام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
دانشکده پزشکی

Logbook

درس اخلاق پزشکی

کارآموزان پزشکی

«گروه اخلاق پزشکی»

بخش اول

«راهنمای تکمیل لاگ بوک»

دانشجوی گرامی:

آنچه اکنون پیش رو دارید Logbook آموزشی درس اخلاق پزشکی است که در راستای استفاده از روش های نوین آموزشی و جهت توجه بیشتر به موارد بالینی اخلاق پزشکی تهیه و در اختیار شما قرار گرفته است. با توجه به اهمیت Logbook در ارتقای یادگیری و نیز با توجه به نقش آن در ارزیابی پایان دوره شما، لطفاً به نحوه صحیح تکمیل آن توجه فرمایید.

بخش اول: شامل راهنما و توضیحات لازم در مورد معرفی، هدف از ارایه، نحوه تکمیل و تحویل لاگ بوک است.

بخش دوم: در این قسمت ضمن ارایه اطلاعات آموزشی هر جلسه شامل عنوان، اهداف کلی و جزئی آموزشی و منبع امتحانی، کادری برای نوشتن تمرین های آن جلسه فراهم شده است. لازم است در این کادر پنج نکته طلایی را که هر دانشجو پس از شرکت در کلاس آن لاین یا استفاده از محتوای آموزشی بازگذاری شده مربوط به آن جلسه در می یابد، با دقت نوشته و تکمیل کند. نوشتن نظرات ارزشمند دانشجویان درباره محتوای درس ارائه شده اختیاری بوده و با بهره مندی تیم برنامه ریزی آموزشی گروه اخلاق پزشکی از بازخوردهای گرانبها و البته منصفانه باعث ارتقای محتوای آموزشی جلسه مربوطه برای دانشجویان آتی می شود.

بخش سوم: قسمت تحلیل کیس لاگ بوک است که لازم است با توجه به مطالب آموخته شده در طول دوره درسی، تکمیل گردد. **تکمیل با دقت این بخش از لاگ بوک، ۵ نمره از نمره کل پایان ترم دانشجویان را شامل می شود.**

* تکمیل و ارسال لاگ بوک الزامی می باشد.

* هر دانشجو موظف به ارایه یک لاگ بوک بوده و به صورت گروهی قابل قبول نمی باشد.

* **آخرین مهلت** ارایه لاگ بوک تکمیل شده روز امتحان به دفتر گروه اخلاق پزشکی می باشد و پس از آن قابل قبول نیست.

* از ارسال لاگ بوک بدون ذکر مشخصات خودداری نمایید.

* به آن دسته از لاگ بوک های تکمیل شده ای که تشابه قابل توجهی با یکدیگر دارند، امتیازی تعلق نمی گیرد.

الف) هدف آموزشی :

هدف آموزشی لاگ بوک اخلاق پزشکی ارتقای توجه و حساسیت اخلاقی دانشجویان به موضوعات اخلاقی است که در طبابت بالینی بوجود می آید. همچنین این شیوه تمرینی است تا دانشجو بتواند مسایل اخلاقی را از تمامی جوانب و در یک محیط ۳۶۰ درجه مورد بررسی قرار داده و در تجزیه و تحلیل موارد اخلاقی، تمام ابعاد و افراد درگیر را مدنظر قرار دهد.

ب) راهنمای نگارش بخش سوم لاگ بوک:

لطفاً دو case از موارد اخلاقی را انتخاب و در لاگ بوک خود ثبت و بحث اخلاقی نمایید.

برای نگارش این قسمت لازم است اطلاعات ذیل را در مورد case ثبت کنید:

۱. گزارش مورد:

در قسمت توضیح case، موردی که در آن یک معضل اخلاقی (تعارض دو یا چند اصل اخلاقی) رخ داده و یا موردی که در آن تعهدات حرفه ای یا اصول اخلاقی رعایت یا نقض شده است را به شکلی کامل که اطلاعات لازم برای تصمیم گیری اخلاقی در آن گردآوری و منعکس شده باشد، تشریح نمایید. به عنوان مثال اگر خواسته ها و تمایلات بیمار، وضعیت معیشتی، اعتقادات فرهنگی، نظر خانواده بیمار و یا مستندات پزشکی مرتبط با case در تحلیل و تصمیم گیری اخلاقی آن تاثیر دارد، به نحو روان و گویا شرح دهید.

۲. موضوع اصلی اخلاقی:

لازم است در این قسمت دانشجویان موضوع اصلی اخلاقی را که در سرفصل های آموزشی مطرح شده و case پیشنهادی خود را براساس آن نوشته اند، مشخص نمایند. این موضوعات در جدول زیر آمده است.

۱	رفتار حرفه ای	۷	خطاهای پزشکی
۲	ارتباط پزشک و بیمار	۸	اخلاق در آموزش پزشکی
۳	اتونومی و رضایت آگاهانه	۹	تعارض منافع پزشک
۴	تعیین ظرفیت و تصمیم گیری جایگزین	۱۰	ملاحظات اخلاقی آغاز و خاتمه حیات
۵	رازداری و حقیقت گویی	۱۱	نحوه بیان خبر بد
۶	رابطه پزشک با سایر اعضای کادر خدمات سلامت	۱۲	اخلاق در پژوهش

۳. تحلیل مورد:

در تحلیل case لازم است مشخص نمایید که چه اصول یا ارزش های اخلاقی و یا وظایف و تعهدات حرفه ای مطرح است و آیا تعارضی بین آن ها بوجود آمده است. سپس با استناد به اطلاعات گردآوری شده از case آن را تجزیه و تحلیل نمایید و قید کنید چه اقدامی احتمالاً مناسب ترین و اخلاقی ترین عملکرد در موقعیت مذکور است و از آن براساس توافق آن با اصول و ارزش های اخلاقی و بر مبنای داده های مربوط به case دفاع کنید. در انتها ذکر کنید در عمل چه اقدامی صورت گرفت و چه نتایجی در پی خواهد داشت. برای راهنمایی بیشتر، یک نمونه مورد (Case) در کادر زیر آورده شده است.

ج) مورد (case) نمونه:

گزارش مورد:

دختر ۱۸ ساله اهل یکی از شهرستان های ایران بود که با شکایت دل درد و اسهال در بخش جراحی بستری شده بود. در گرافی ها و کولونوسکوپی شواهد به نفع کولیت اولسروز بود و براساس تشخیص جراحان، بیمار کاندید رزکسیون کولون با حفظ رکتوم و آنوس بیمار بود. فرآیند جراحی با همراه بیمار (پدر بیمار) در میان گذاشته می شود و وی با عمل جراحی موافقت می کند. بیمار کنجکاوی در مورد ضرورت عمل و نحوه آن انجام نمی دهد و فقط می خواهد از شر علایم آزاردهنده اش خلاص شود. وی اغلب اطلاعات مربوط به بیماری اش را از طریق همراهانش دریافت می کند. هنگام عمل جراحی رزیدنت با مشاهده درگیری روده باریک متوجه اشتباه در تشخیص می شود و باتوجه به تشخیص کرون امکان حفظ رکتوم و آنوس بیمار نیست و باید برای بیمار ایلئوستومی صورت گیرد. چیف از اتاق عمل بیرون می آید و از دسترس ترین همراه بیمار (برادر بیمار) رضایت به عمل ایلئوستومی را گرفته و همین عمل برای دختر جوان صورت می گیرد. پس از ریکاوری بیمار متوجه ایلئوستومی و دایمی بودن آن می شود.

موضوع اصلی اخلاقی: خطای پزشکی

تحلیل مورد:

در مورد این بیمار اصل احترام به حق استقلال فردی بیمار، ارایه اطلاعات به خود بیمار و اخذ رضایت از بیمار مطرح است. با توجه به سن بیمار به نظر می رسد بیمار ظرفیت تصمیم گیری دارد مگر خلاف آن مشهود باشد. بنابراین لازم بود اطلاعات مربوط به بیماری او در اختیار خودش قرار می گرفت و از خود وی رضایت گرفته می شد. حتی با وجود عدم کنجکاوی بیمار به دریافت اطلاعات باید با او در مورد ضرورت مشارکت در تصمیم گیری صحبت می شد و اگر مایل به دریافت اطلاعات نبود و ترجیح می داد که اطلاعات به یکی از بستگانش داده شود و وی به جای بیمار در تصمیم گیری مشارکت کند، حداقل خواسته بیمار و فرد جایگزین وی شفاف می شد. در این مورد چنین رخ نداد و علاوه بر این گزینه های رخداد خطای پزشکی بود که تصمیم گیری case درمان غیر جراحی

برای همراه بیمار ارایه نشد. مشکل دیگری که این را پیچیده تر کرد، بروز خطای پزشکی فی نفسه کار غیر اخلاقی نیست اما عدم ارایه اطلاعات کافی به بیمار و خانواده اش و فریب کاری عملی غیر اخلاقی است و در مورد این case بیمار در حال بیهوشی بود و نمی توانست به تغییر پروسه جراحی رضایت دهد اما وجود فرد تصمیم گیر جایگزین هم از قبل مشخص نبود و در این مورد برخلاف مورد قبل از عمل که با پدر بیمار صحبت شده بود، رضایت از برادر بیمار گرفته شد. به برادر بیمار چیزی در مورد خطای تشخیصی گفته نشد و اطلاعات کافی در مورد عوارض عمل و کیفیت زندگی پس از عمل ایلئوستومی داده نشد و تنها رفع مانع حقوقی برای انجام عمل جراحی مورد نظر بود. پس از ریکاوری به بیمار توضیحی داده نشد و بیمار از آنچه روی شکم خود می دید شوکه بود. رزیدنت بیمار از خطای خود خیلی آشفته و ناراحت بود و واضح بود که ناراحتی وی از تحمیل زندگی با کیفیت نامطلوب برای بیمارش است نه ترس از شکایت بیمار. از طرفی حق بیمار در جبران خسارت وارد شده به وی مطرح است و لازم است اطلاعات مربوط به بروز خطا به وی گفته شود و امکان پرداخت غرامت به وی فراهم باشد. از طرف دیگر ضربه روحی که به رزیدنت وارد شده بود و بیمه نبودن وی و سیاست معمول پرده پوشی بر خطاها، اظهار خطا را برای رزیدنت مشکل می کند. شاید بتوان گفت بهترین کار اخلاقی برای این مورد اخذ رضایت آگاهانه و آزادانه از خود بیمار قبل از عمل بود و پس از بروز خطا، گزارش خطا به کمیته ایمنی بیمارستان، حمایت بیمارستان در ارایه اطلاعات صحیح به بیمار و جبران خسارت وی بود. در مورد این case اطلاعاتی در مورد بروز خطا به بیمار و خانواده اش داده نشد و با توجه به رضایت گرفته شده شکایتی هم از سوی همراهان بیمار صورت نگرفت و بیمار بیچاره همچنان مبهوت از درمان و سرنوشتی که برایش رقم زده شد به شهرستان بازگشت.

بخش دوم

«تمرین ها و نکات کلیدی درس»

نام و نام خانوادگی: ..... شماره دانشجویی: .....

بخش های بالینی گذارنده تا کنون: .....

عنوان	مبانی اخلاق پزشکی
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با حوزه اخلاق پزشکی و درک تفاوت آن با حقوق پزشکی و فقه پزشکی ● روان حرکتی: توانایی تبیین و بحث درخصوص رابطه بین اخلاق پزشکی، فقه پزشکی و حقوق پزشکی ● عاطفی: ایجاد علاقه و انگیزه در فراگیران به یادگیری مبانی، اصول و دستورالعمل های اخلاق پزشکی
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● معنای واژه «ethics» را توضیح دهید. ● روند جهانی ایجاد علم اخلاق پزشکی را توضیح دهد. ● اصول اصلی اخلاق پزشکی و دلالت های آن ها را توضیح دهد. ● ملاحظات اخلاقی مربوط به موقعیت های بالینی را تشخیص دهد و اصول اخلاقی را در آن به کار برد. ● حوزه اخلاق پزشکی را توضیح دهد. ● رابطه بین فقه پزشکی، حقوق پزشکی و اخلاق پزشکی را توضیح دهد.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد اول - قسمت اول - فصل اول

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for student notes

عنوان	تئوری های فلسفه اخلاق
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی فراگیران با تئوری های رایج فلسفه اخلاق ● روان حرکتی: توانایی به کارگیری تئوری های رایج فلسفه اخلاق در موارد اخلاق بالینی مورد مواجهه ● عاطفی: درک ضرورت و اهمیت فراگیری تئوری های رایج فلسفه اخلاق
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● تئوری های اصلی فلسفه اخلاق را نام ببرد و اصول کلیدی آن ها را توضیح دهد. ● مشکلات و نقاط ضعف تئوری های رایج اخلاقی را نام ببرد. ● دو راهی های اخلاق پزشکی که با آن ها مواجه می شود را براساس اصول هریک از تئوری های اخلاق رایج، استدلال کند. ● اصول چهارگانه اخلاق پزشکی را توضیح دهد. ● موقعیت های بالینی و سازمانی کاربرد هریک از تئوری های رایج فلسفه اخلاق را توضیح دهد.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل دوم

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for notes

عنوان	اتونومی و رضایت آگاهانه
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی فراگیران با عناصر رضایت آگاهانه معتبر و ملاحظات مربوط به آن ● روان حرکتی: توانایی اخذ رضایت معتبر از بیمار ● عاطفی: درک ضرورت رعایت اتونومی دیگران و اهمیت اخذ رضایت معتبر جهت درمان و پژوهش
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <p>اتونومی</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اهمیت اتونومی بیمار را توضیح دهد. ● پروسیجرهای رایجی که در بخش، برای رعایت اتونومی بیمار اتخاذ شده اند را توضیح دهد. ● موقعیت هایی که در آن پزشک مجبور می شود که تصمیم بگیرد را مشخص کند. ● پروسه اطمینان از رعایت اتونومی بیمار در زمانی که در مورد یک مداخله درمانی بیمار آگاه می شود و تصمیم خود را توضیح دهد. <p>رضایت آگاهانه</p> <ul style="list-style-type: none"> ● انواع رضایت و موقعیت هایی را که اخذ هر کدام از رضایت ها لازم است توضیح دهد. ● اهمیت اخذ رضایت معتبر از بیماران، درمان و یا پژوهش را درک کند. ● توضیح دهد پس از آن که یک بیمار درمان را رد می کند، چه می کند. ● توضیح دهد اگر یک بیمار صلاحیت دادن رضایت را ندارد، چه می کند. ● تشخیص دهد در چه زمان هایی خودداری از گرفتن وضعیت از بیماران از نظر اخلاقی توجیه پذیر است.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - جلد اول - قسمت اول - فصل ۴ - صفحات ۶۷ تا ۷۱ و قسمت دوم - فصول ۲، ۳، ۴ و ۵

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>

عنوان	ارتباط پزشک و بیمار
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با مدل های رایج ارتباطی پزشک و بیمار، چالش های اخلاقی مدل پدرسالارانه و اصول ارتباط با همکاران ● روان حرکتی: کسب مهارت ارتباط با بیماران و همکاران ● عاطفی: ایجاد انگیزه جهت بهبود ارتباط با بیماران و همکاران
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اصول اخلاقی مربوط به رابطه پزشک- بیمار را توضیح دهد. ● انتظارات بیمار درمورد ابعاد اخلاقی رابطه پزشک- بیمار و نگرش پزشکان به این انتظارات را توضیح دهد. ● تشخیص دهد که رابطه پزشک- بیمار بر پایه اعتماد استوار است و به واسطه ارتباط موثر، تسهیل می شود.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۴

پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده	

عنوان	حقیقت‌گویی و خبر بد
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با اصل حقیقت‌گویی و نحوه بیان خبر بد ● روان‌حرکتی: کسب مهارت بیان خبر بد ● عاطفی: درک اهمیت حقیقت‌گویی و همدلی با بیماران
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اهمیت گفتن حقیقت به بیمار درمورد شرایط پزشکی اش را درک کند. ● تشخیص دهد که عدم آرایه اطلاعات به بیمار/ خانواده در چه زمانی توجیه پذیر است. ● در مورد دادن اطلاعات مربوط به بیمار یا خانواده توسط یک دانشجوی پزشکی/ پزشک تصمیم‌سازی کند. ● نقش پزشک را وقتی که بین پزشک و بیمار/ تیم یا خانواده اختلاف نظر وجود دارد بتواند تحلیل کند. ● «حقیقت‌گویی» و «خبر بد» را تعریف کند. ● موارد شایع نقض حقیقت‌گویی در بالین را توضیح دهد. ● رویکردهای اخلاقی در حقیقت‌گویی را توضیح دهد. ● نحوه بیان خبر بد را توصیف کند.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۴ - صفحات ۷۴ تا ۷۵ و قسمت دوم - فصل ۶

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for notes

عنوان	وفاداری و تعارض منافع
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با انواع تعارض منافع در درمان و پژوهش ● روان حرکتی: توانایی مدیریت تعارض منافع در بالین و تصمیم گیری درخصوص پذیرش یا رد هدایا ● عاطفی: درک ضرورت مدیریت تعارض منافع در طبابت
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● «تعارض منافع» را تعریف کند و انواع آن را نام ببرد. ● اهمیت مدیریت تعارض منافع در حرفه را توضیح دهد. ● اصول اخلاقی در پذیرش یا رد هدایا را توضیح دهد. ● رویکرد استاندارد به تعارض منافع و موارد نقض آن در کشور را توضیح دهد. ● درک کند که چرا پزشکان نیاز دارند که در تعاملات با صنعت دارو احتیاط کنند. ● درمورد معیارهای قانونی و اخلاقی در بازاریابی و تبلیغ داروها و تجهیزات بحث کند. ● درمورد نقش ها و مسئولیت های پزشک در قبال عملکردهای بازاریابی و درخواست های نامناسب صنایع داروسازی بحث کند.
منابع درس	

پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده	

عنوان	حریم خصوصی و رازداری
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با اصل رعایت حریم خصوصی و رازداری ● روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم گیری در دو راهی های مربوط به رازداری، توانایی تشخیص موارد نقض حریم خصوصی و رازداری در بالین ● عاطفی: درک اهمیت حفظ حریم خصوصی و رازداری بیماران در اقدامات درمانی و پژوهشی
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <p>رازداری</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اهمیت رازداری را در رابطه پزشک- بیمار درک کند. ● نقاط ضعف سیستم سلامت و تکنولوژی اطلاعات آن را درمورد حریم خصوصی و رازداری مشخص کند. ● موقعیت های بالینی بالقوه که در آن نقض حریم خصوصی و رازداری توجیه پذیر است (مانند الزامات قانونی) را لیست کند. ● عملکرد بخش های بیمارستانی را درمورد اصل حریم خصوصی و رازداری به طرز نقادانه ارزیابی کند. <p>ملاحظات اخلاقی در بیماران HIV/AIDS</p> <ul style="list-style-type: none"> ● موارد عملکردهای غیراخلاقی مانند امتناع از درمان، انگ گذاشتن و تخصیص منابع ناعادلانه که ممکن است در درمان بیماران HIV/AIDS اتفاق بیفتد را بگوید. ● ابعاد اخلاقی آگاه سازی و ردیابی شریک را توصیف کند. ● عملکرد صحیح در گرفتن آزمایش HIV/AIDS در مراقبت بیماران و در غربالگری را توصیف کند.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲)- جلد اول- قسمت اول- فصل ۴- صفحات ۷۱ تا ۷۳ و قسمت دوم- فصل ۷

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>

عنوان	مدیریت اخلاقی خطاهای پزشکی
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با مفهوم خطای پزشکی و شناخت انواع آن ● روان حرکتی: توانایی مدیریت خطای پزشکی خود و همکاران ● عاطفی: ایجاد انگیزه در فراگیر جهت مدیریت خطای پزشکی و پیشگیری از آن ها
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اصطلاح « قصور پزشکی» را تعریف کند. ● معیارهای تعریف « قصور عمدی» را توصیف کند. ● در مورد عواملی که می تواند باعث قصور شود و راه های پیشگیری از آن عوامل، بحث کند. ● خطاهای غیرعمدی و عمدی را تفکیک کند. ● توضیح دهد که در برابر خطاهای همکاران چه باید کرد. ● توضیح دهد که در برابر قصور عمدی (تقصیر) چه باید کرد. ● توضیح دهد که مجازات قانونی خطاهای پزشکی چیست. ● توضیح دهد که چه عواملی باعث بروز قصور می شود. ● توضیح دهد که راهکارهای پیشگیری از قصور پزشکی چیست. ● نمونه هایی شایع از قصور پزشکی را ارائه دهد.
منابع درس	●

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>

عنوان	ملاحظات اخلاقی در پایان حیات
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با ملاحظات اخلاقی در پایان حیات ● روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم سازی در موارد بالینی پایان حیات ● عاطفی: ایجاد انگیزه جهت لحاظ کردن ابعاد انسانی و اخلاقی پزشکی در موارد بالینی پایان حیات
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <p>تصمیمات پایان حیات</p> <ul style="list-style-type: none"> ● توضیح دهد که منظور از «یک مرگ خوب» چیست و اصولی که برای فراهم آوردن «یک مرگ خوب» برای یک بیمار در مرحله پایان حیات است، چیست؟ ● اصطلاحات بهترین مصلحت، Best interest, Advance directive, Withdrawal or Withholding of life sustaining treatment, Do not resuscitate, Euthanasia, End of life, Futile treatment را توضیح دهد. ● قوانین مربوط به اتانازی را توضیح دهد. ● به طور مناسب پاسخگوی بیماری که درخواست اتانازی می کند، باشد. ● اصول اخلاقی زیربنایی مداخلات بالینی مانند تهویه مکانیکی و مداخلات دیگر در مدیریت بیمار مراحل پایان حیات را درک کند. ● این اصول را در ارتقای کیفیت زندگی بیماران انتهایی حیات به کار برد. ● نشان دهد که چگونه درمورد تصمیمات انتهایی حیات با افراد مربوطه ارتباط برقرار کند.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۶ و قسمت دوم - فصول ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for student input

عنوان	ملاحظات اخلاقی در آغاز حیات
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با اصول و ملاحظات اخلاقی در آغاز حیات ● روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم گیری در موارد بالینی آغاز حیات ● عاطفی: ایجاد انگیزه جهت اهمیت قائل شدن نسبت به جایگاه اخلاقی جنین
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ملاحظات اخلاقی مربوط به ختم حاملگی را توصیف کند : بحث مربوط به جایگاه قانونی جنین، اصطلاحات Pro-life & Pro-choice و استدلال های هر گروه ● در مورد موقعیت هایی که در آن ها ختم حاملگی در کشور مجاز است، بحث کند. ● در مورد ملاحظات اخلاقی و قانونی مربوط به روش های ضد حاملگی دایم بحث کند. ● در مورد مخالفت های اخلاقی در تکنولوژی های کمک باروری بحث کند.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۵ و قسمت دوم - فصول ۱۴ ، ۱۵ و ۱۶

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>

عنوان	اخلاق در پژوهش
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با دستورالعمل های بین المللی و کشوری اخلاق در پژوهش ● روان حرکتی: توانایی رجوع و استفاده مناسب از دستورالعمل های اخلاق در پژوهش ● عاطفی: ایجاد انگیزه در فراگیر جهت پیروی از دستورالعمل ها و اصول اخلاق در پژوهش
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● بیانیه هلسینکی را معرفی نماید و اصول آن را توصیف کند. ● در مورد ملاحظات اخلاقی شایع برخاسته از پژوهش های بالینی و انتشار پژوهش ها بحث کند. ● راهنماهای اخلاق در پژوهش کشوری را بشناسد.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشکی و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۱۵

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for student notes

عنوان	اخلاق در آموزش
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با اصول اخلاق در آموزش پزشکی ● روان حرکتی: توانایی تصمیم سازی اخلاقی در موارد بالینی آموزش پزشکی ● عاطفی: اهمیت دادن به اتونومی بیمار و اجتناب از ضرررسانی در آموزش پزشکی
اهداف جزئی	<p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● نحوه رعایت اصول چهارگانه اخلاق پزشکی در آموزش بیمار را توضیح دهد. ● ابعاد اخلاقی استفاده آموزشی از جسد تازه متوفی و تشریح جسد را توضیح دهد.
منابع درس	<ul style="list-style-type: none"> ● پزشک و ملاحظات اخلاقی (۱۳۹۲) - قسمت اول - فصل ۹

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
Empty space for notes

<p style="text-align: center;">تصمیم سازی اخلاقی در پزشکی</p>	<p style="text-align: center;">عنوان</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با چگونگی تصمیم سازی اخلاقی در پزشکی ● روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم سازی اخلاقی در بالین ● عاطفی: ایجاد انگیزه جهت توجه به ابعاد اخلاقی و انسانی مراقبت بیماران 	<p style="text-align: center;">اهداف کلی</p>
<p style="text-align: center;">پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● در مورد نقش ها و مسئولیت های دانشجویان پزشکی در قبال بیماران بحث کند. ● منشاهای بالقوه دوراهی های اخلاقی که دانشجویان پزشکی حین آموزش بالینی با آن ها مواجه می شوند و راه های رسیدگی به آن ها را توصیف کند. ● منشاهای بالقوه رفتار غیر اخلاقی در حین آموزش و حین معاینات مانند سرقت معنوی، کپی برداری، تقلب و غیره را درک کند. 	<p style="text-align: center;">اهداف جزئی</p>
<p style="text-align: center;">● Clinical Ethics –(ALBERT JONSON)</p>	<p style="text-align: center;">منابع درس</p>

<p style="text-align: center;">پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>
<div style="border: 1px solid black; height: 500px;"></div>

عنوان	تعهد حرفه ای
<p>اهداف کلی</p> <ul style="list-style-type: none"> ● شناختی: آشنایی با حرفه، اصول و تعهدات ده گانه حرفه ای گری- آشنایی با راهنمای اخلاق حرفه ای برای حرفه مندان و دستورالعمل ارزیابی رفتار حرفه ای ● روان حرکتی: توانایی استدلال و تصمیم گیری در موقعیت های نقض اصول حرفه ای- توانایی رجوع و استفاده از راهنمای اخلاق حرفه ای برای طبابت ● عاطفی: درک ضرورت و ایجاد انگیزه در فراگیر جهت رعایت اصول و تعهدات حرفه ای گری و خودداری از سوءرفتارهای حرفه ای 	
<p>اهداف جزئی</p> <p>پس از پایان جلسه دانشجو باید بتواند :</p> <p>پروفشنالیسم</p> <ul style="list-style-type: none"> ● اصطلاحات «حرفه پزشکی» و «حرفه گرایی» را توضیح دهد. ● خصوصیات کلیدی حرفه پزشکی را توصیف کند. ● در مورد رابطه بین یک حرفه مند با سایر همکاران و با عموم مردم صحبت کند. ● توصیف کند که چگونه حرفه گرایی به پزشک و بیمار فایده می رساند. ● راهنمای رفتار حرفه ای برای حرفه مندان پزشکی را توضیح دهد. ● نشان دهد که موقعیت هایی را که در آن پزشکان حق درمان و یا عدم درمان یک بیمار را دارند، می داند. ● درباره اهمیت اخلاقی ارتباط خوب در حرفه پزشکی و بین حرف دیگر صحبت کند. 	
<p>منابع درس</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Physicians' Charter ۲۰۰۲ ● راهنمای رفتار حرفه ای شاغلین حرف سلامت مصوب سال ۹۷ 	

<p>پنج نکته طلایی درس / نظرات راجع به محتوای ارائه شده</p>

بخش سوم

«تحلیل اخلاقی Case»

نام و نام خانوادگی: ..... شماره دانشجویی: .....

بخش های بالینی گذارنده تا کنون: .....

*مورد (case) اول :

گزارش مورد :

موضوع اصلی اخلاقی :

تحلیل مورد :

*مورد (case) دوم :

گزارش مورد :

موضوع اصلی اخلاقی :

تحلیل مورد :

